

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
Vármegyeház
II. udvar, 1. emelet.

ZEMPLÉNI GAZDA

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Megjelenik min-
den hó 5. és 20-án.
Előfizetési ár:
Egy évre 50000 K.
Hirdetések
dijszabás szerint.

Főszerkesztő:
Dr. báró WALDBOTT FRIGYES
osztályelnök.

A Zemplénavarmegyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:
ILLÉSHÁZY ENDRE
ügyvezető titkár

Egyesületi élet.

269/1926.

Értesítés

a szőlőművelési inségkölcsön tárgyában.

Értesitem a Tokajhegyalja községi előljáróit és szőlőbirtokosságát, hogy a szőlőművelési inségkölcsönt igénylők névjegyzékét a mai napon egyesületünk elnökének, báró Maillot Nándor urnak betejesztetem.

Amennyiben ez ügyben bárkinek és bármi kérelme, avagy előterjesztése lenne, forduljon egyenesen a báró ur Öméltóságához. Még pedig az 1927. évi január hó 25-ig Tállyára, ezután Budapest, Országház.

Sátoraljaujhely, 1926 december 27.

Illésházy Endre,
egy. titkár.

Előfizetések nyugtázása.

Az előbbi számunkban nyugtázott előfizetések óta befolytak a következő előfizetési díjak, melyeket ezennel köszönettel elismerünk, megjegyezvén, hogy a hirdetési díjak címén befolyt összegeket e helyen külön nem nyugtázzuk, mivel azokról részletes számlával szoktunk szolgálni.

Barathy Béla dr. Zemplénagárd	1926
Bodroghalász község előljárósága	1926
Ciganyi László Zemplénagárd	1926
Fenczik Nikon esperes Sárospatak	1926, 1927
Füzesséry Károly pleb. Legyesbénye	1926
Gesztely község előljárósága	1926
Halász Ferenc Cigánd	1926
Krösz Béla főintéző Taktaharkány	1925, 1926
Kwasszinger József igazgató O.-Liszka	1925, 1926
Lazarovics Adolf Tokaj	1926
Molnár Mihály Abaujszántó	1926

Monok község előljárósága	1926
Olvasókör Tállya	1926
Patay Sámuel földbirt. Czekeháza	1926
Potoczky Bertalan földbirt. Berzék	1925, 1926
Rajna Alfréd Tállya	1926
Rosenfeld Lajos Erdőbénye	1926
Serényi László gróf Girincs	1926
Székely László Nyirbogdány	1926
Turóczy Miklós Sajóhidvég	1926
Tolcsvai Takarékpénztár	1925, 1926
Urbéri birtokosság Semjén	1926
Weinberger Józsefné Saujhely	1926
Zalay Andor földbirt. Legyesbénye	1926
Zemplénagárd község előljárósága	1926
Zimmermann Jakab Abaujszántó	1926

Megütközéssel kell újból megjegyeznünk, hogy amidőn az esztendő legutolsó hónapjában a hatszori fölszólítás után sem fizető olvasóinktól a csekély előfizetési díjat, hozzáadva költségeinket, postai meghagyással vagyunk kénytelenek beszedni, akadnak olyanok, akik ezt a postai megbízást el nem fogadják és így nyilván megtagadják az általuk egész éven át elfogadott és olvasott lap díjának a megfizetését.

Újból hangsúlyozzuk, hogy ezen érthetetlen eljárással szemben fönntartjuk magunknak követelésünk birói uton való behajtását.

A Zempléni Gazda
szerkesztősége.

A „Zempléni Gazda“

jelenleg vármegyénk legelterjedtebb, legtöbb példány számban megjelenő lapja. E z é r t

hirdessünk a „Zempléni Gazdá“-ban

Mezőgazdasági rovat

Rovatvezető: **dr. báró Waldbott Frigyes**
a Zempléni Gazdasági Egyesület mezőgazdasági
osztályának elnöke.

Gazdakartell.

Irta: **alsóeőri Farkas Géza**, a Nógrád-Hontmegyei
Gazdasági Egyesület társelnöke.

Már két évvel ezelőtt megpenditettem a Köz-
telek című lapban a gazdakartell eszméjét, ki is
dolgoztam egy nagyszabású tervezetet annak meg-
alakíthatásáról, de bizony elaludt a dolog, mert
akkor még nem volt elég nagy a gazda nyomoru-
sága ahhoz, hogy a gazdaközönség, mint a víz-
ben fuldokló, az adósságok tengerébe merülés
elől az egyetlen mentőövbe: a gazdakartellbe ka-
paszkodjon.

Bizony mi gazdák annyi kartellel vagyunk
körülvéve, hogy mozdulni sem tudunk és nekünk
is valahogy körül kell magunkat bátyáznunk, de
nem ám úgy, mint Przemyslnél, mert mi nem
hagyjuk magunkat kiéhezíteni.

Tegnap kaptam levelet egy kiváló gazdától a
gazdakartell ügyében és ez a lelkes gazda a töb-
bek közt ezt írja: . . . „nekem ugyanis az a rö-
geszmém, hogy nekünk mindent a nagybankok ad-
nak el s azok is vesznek tőlünk mindent meg,
persze olyan áron, ahogy nekik tetszik. (Nem
rögeszme ez kedves gazdatárs, ez helyes megál-
lapítása a valóságnak!) Ez ellen csak a szervez-
kedés segít.“ Így végzi kiváló gazdatársam. Bizony
ugy van! Ez a két mondat ebből a levélből kiszakítva,
egy egész cikkel felér, ez megmond mindent.

A bankok által táplált kartellek kezében van
a kőszén, a faszén, a fa, a vas, a gépek és gép-
alkatrészek, a biztosítás, a műtrágya, a cukorgyár-
tás, a kender és len feldolgozása, az ásványolaj-
termékek, malomkartell és szóval minden, amire a
gazdának szüksége van, vagy terményét megveszi.

Bizony a bankokrácia tartja rajta kezét a
gazdasági élet pulzusán és addig szoritja azt, amíg
csak lélekszik, rajta ül a mellén, hogy fel ne kel-
hessen és még a bőr lélegzését is lehetetlenné
teszi neki, mert pórússait is bedugaszolja az uzso-
raszamba menő kamattömkeleggel, miután a pénzt
is kartellszerűen és egyöntetűen kezelik és adagol-
ják a megszorult gazdának.

Igy természetesen el kell pusztulnunk és ha
más nem segít rajtunk, — pedig azt tapasztalhat-
tuk, hogy nem — úgy magunknak kell keresni a

módokat, mint tudunk a torkunkat fullasztóan ösz-
szeszorító nyomástól megszabadulni.

Egy módot már hallottam, de ezt nem fo-
gadhatom el, mert nem tartom célra vezetőnek és
ez nem más, mint az, hogy a kormány lépjen fel
a kartellek ellen. Nézetem szerint a gazdasági élet
lúktető vérkeringésébe nem szabad mégegyszer
erőszakosan éket verni, erőszakos módon bele-
avatkozni.

Elég volt ezt egyszer végig szenvedni a há-
boruban, melyet el is veszítettünk emiatt, midőn
a maximalisokkal a termelést tönkre tették
és egyszerre megállott minden: a termelés épügy,
mint a kereskedelem.

A kartellek és a bankok fojtogató, polyp-
szerű ölelése ellen egyetlen védekezési módszer
van: hogy mi is tömörüljünk és *mielőbb megcsi-
náljuk a gazdakartellt.*

Elsősorban is meggyénkint kell szervezkedni,
össze kell hívni a megyebeli gazdákat és megsza-
vaztatni őket, akarnak-e kartellbe tömörülni? ha
igen, úgy tizezer hold szavazat után egy kiküldöt-
tet választanak, minden ezer hold egy szava-
zatra jogositana és az ezer holdnál kisebb gazdák
ezer holdankint tömörülve adnák le a szavazatot.
Ezek azután az országos előterjesztelen megtár-
galyják a kartell létesítésének módozatait.

A többi már részletkérdés, a fődolog, hogy
minden megyében akadjon egy lelkes és erős
akaratu ember, aki összehozza az érdekeltséget,
ami ezentúl következik, az már megy az utján
magától, azt megállítani többé nem lehet.

Lekicsinylő mosollyal vagy kishitűséggel azt
lehet mondani, hogy kár a fáradságért, úgy sem
lesz abból semmi. De hát nem addig van az, meg
kell kísérelni a megalakulást, a megyénkinti össze-
jövétel pénzbe nem kerül, legfeljebb tovább nem
megyünk, de megkísérelni kötelességünk.

A jövő év január 17—22-ike közt tartja az
Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazda-
napokat Budapesten és ezek egyikén tart egy kar-
tell napot is. Ott óhajtom bevezetni eszmémet,
tervezetemet, de ehhez szükségem van gazdatár-
saim támogatására és azért kérem a derék zemp-
léni gazdákat, hogy addig vitassák meg a dolgot
és mondjanak véleményt s támogassanak, hogy
ezzel a támogatással felvértezve szállhassak szembe
a vaspáncélba öltözött banklovagok támadásai ellen.

Fel tehát kedves zempléni gazdatársaim, áll-
janak mellém: Éljen a gazdakartell! és akkor:
„Lesz még szőlő lágy kenyérrel!“

Drégelypalánk, 1926. december 7.

A bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat működése.

Báró 'Sennyey Miklós miniszteri biztos elnöklete alatt a Társulat véleményező bizottsága Sárospatakon 1926 november 25 én ülést tartott és pedig ezuttal már az új társulati székházban

A tárgysorozat egyéb pontjainak elintézése után a társulati helyettes igazgató-főmérnök tájékoztatta a jelen levőket az ez évben végrehajtott és a tervezett nagyobb arányú munkálatokról. Elkészült, illetve megerősített a cigándi, ruszkahomoki, balsai, vencesellői partvédő mű. Kimélyített a törökéri és összekötő csatorna, ugyancsak a karosi csatorna 5 km. hosszban, ami főleg a lukai határban javítja meg a helyzetet. Munkában van a Karcsa csatorna, a vajdácskai csatorna s a rovágyi lóp levezetésére szolgáló csatorna, a sárospataki Kolló tói csatorna mélyítése. A Lápló vidékén elkészült egy 7 km. hosszú új csatorna. Tervbe van véve a Gubáttó—Kákástó—Kengyeltő környékének a lecsapolása, ami a bodrogolaszi és sárospataki érdekeltségnek válnék nagy hasznára. Sajnos e munkát némely érdekelt tulajdonos rövidlátása hátráltatja, amellyel vonakodik a csatorna számára szükséges területet átengedni, úgy, hogy emiatt hosszadalmas hatósági eljárást kell lefolytatni. Tervbe van véve a karádi főcsatornának a megfelelő kimélyítése és kibővítése, úgy, hogy ez a karádi zsilipgépek kapacitásának a jobb és olcsóbb kihasználhatósága céljából azokat megfelelő vízmennyiséggel lássa el. Miután ezt a munkát a csatorna nagy méretei s vizállása miatt kubikus munkával nem lehet elvégezni, tervbe vette a társulat egy modern szárazkotró (exkavátor) beszerzését, vagy esetleg ehelyett e munkát ily kotrógéppel már felszerelt hazai vállalkozó által végezteti el. Ez az 1927 évi társulati munkának egyik leglényegesebb pontja lesz. A társulat ez évben partvédő művekre idáig 778 millió, csatornamunkákra 1136 millió koronát adott ki. A felvett 5 milliárd kölcsönből a jövő évre még 3 milliárd korona áll rendelkezésre.

Őszinte nagy örömmel vettünk tudomást mindezekről annál is inkább, mert a Z. G. E. vezetősége már régen hangoztatta és ma is meg van győződve arról, hogy a Bodrogköz jövő boldogulása a víz elleni állandó küzdelemmel áll szoros összefüggésben.

Köszönettel és teljes elismeréssel tartozunk a Tiszaszabályozó Társulatnak amiért új erővel és

hatalmas anyagi fölkészültséggel nekilátott ezen nagy föladat további megoldásának. Meg vagyunk arról győződve, hogy a Bodrogköz mai termése a duplájára volna emelhető, ha sikerülne ezt a területet teljesen vízmentesíteni, illetve lecsapolni. A társulat nagyszabású csatornahálózatának teljes kiépítése után azonban még szükség lesz arra, hogy az egyes birtokosok, községek és gazdák kisebb-szerű vízlevezető árkokkal egészítsék ki az egész művet, amikoris sok száz, sok ezer hold vizenyős föld fog még termővé válni.

Ez a valódi többtermelés! Adja Isten áldását mindazokra, akik e téren szorgos munkával multhatatlan érdemeket szereznek!

Mezőgazdasági osztály

Szőlőgazdasági rovat.

Rovatvezető: **Hegedűs Sándor**
kir. borászati főfelügyelő-igazgató.

Gondok és gondolatok a karácsonyfa alatt.

Irta: **Szourál Lajos** intéző, Tállya.

Kint sűrűn esik a hó. A metsző hideg szélben hazafelé siető embereket látunk, akik megketőztetett léptekkel sietnek házuk felé, hogy az alkonyat, a szenteste eljövetele családi tűzhelyökben érje. Eljön az est, a karácsonyfa gyertyáskái kigyuladnak, a gyermekek örömmel veszik át a Jézuska ajándékait, az ablakok alatt felhangzik a „Mennyből az angyal . . .” — a kántáló gyermekek éneke. Eljött a szent este, mely csak örömet, csak vidámságot szokott hozni, a szent este, melyet még az a családapa is a családja körében tölt, aki máskor a hajnalcsillag feljöttékor szokott hazajönni, a szent este, amikor üresek a nagyvárosi kávéházak és mulatóhelyek, amikor még a cigány hegedűje is pihen.

Eljött a szent este, de talán soha annyi gondal, a bizonytalan jövőtől szinte megborzadva nem nézte senki a karácsonyfácska gyertyáinak lángját, mint a hegyaljai családapa. A szőlőbirtokos, talán a szokottnál nagyobb fácskát vett, kissé pazarabban feldiszipolta, az ajándékok kiválasztásánál is gondosabban járt el és azok szétosztásánál szíve meleg szeretetét is szétosztotta kedvesei között és ezt mind azért tette, mert már nem hisz a jövőjében, már elvesztette a reményt is arra, hogy ebből a lehetetlen helyzetből, az adóságok

tömkelegéből ki tudjon szabadulni. Már előre látja a kikerülhetetlen összeomlást, mely dobpergéssel és a végrehajtó szivettépő szavaival végződik, ... hogy ki ad többet érte.

A munkás ember torkán nehezen megy le a „mákos bobályka“, melyet szerető hitvese a legutolsó lisztből sütött. Az utolsó marék liszt, az utolsó kenyér. Nagyot sóhajt és végignéz rongyos gyermekein, akik az iskolába a templomba sem képesek menni, mert cipőcskéjükből kilátszik a hidegtől veres kis lábuk, a rongyos ruháskán pedig mindenütt keresztül fúj a metsző decemberi szél. Kétségbeesetten kiált fel a ma született isteni Megváltóhoz. Nem alamizsnát kér, nem segítségért könyörög, hanem munkáért, mert erős, egészséges karjaival dolgozni akar, dolgozni családjának mindennapi kenyéréért, dolgozni gyermekei jövődjének megteremtéséért. Néma csend követi a kétségbeesett jajkiáltást és nincs senki, aki csak egyetlen szóval is tudná biztatni, vagy kitartásra buzdítani az elkeseredett munkáscsaládapát.

Ma ott vágyunk, hogy Tokajhegyalján megszünt az élet. Ma a szőlőbirtokostól kezdve a nincstelen munkásig mindenki csak a jövő reményeiben él. Hihetetlen és megmagyarázhatatlan, hogy emberek, családok, akik jobb napokat láttak és akiről köztudomásu, hogy jövedelmök nincs, még mindig élnek és görcsösen ragaszkodnak az élethez, melyhez joguk van, melyért dolgozni akarnak, de nem lehet. Szinte hihetetlenül hangzik, de úgy van, hogy nagyon sok olyan embernek nincs betevő falatja, aki szorgalmasan dolgozna érte, de nem akad senki, aki munkaalkalmat adna.

Régebben, amikor a szőlőbirtokosoknak megvolt a tisztességes megélhetése, a szőlőjéből egész nyáron át tisztességes megélhetést tudott biztosítani a munkásnak, sőt még télen is jutott valami munka, ha már a szőlőben végképen nem, akkor az erdőben egy kis favágás vagy tisztítás, de mindig legalább annyi, hogy a munkás napi kenyere megvolt. Ma pedig semmi. Nyáron még csak bedolgoztatják valahogyan a szőlőbirtokosok a szőlőjüket, sajnos azonban, hogy csak oly napszámot tudnak fizetni a teljesen kedv nélkül és erőtlentül dolgozó munkásoknak, hogy abból a megélhetésre sem bőven telik, téli élelemgyűjtés pedig ebből lehetetlen. Az ideai rossz szüret után őszi munka minél kevesebb van, úgy, hogy bizony a munkás munkát nem kap és kétségbeesve nézi az eget.

Máskor még legalább annyi vigasztalása volt, hogy termelt magának is egy kis bora, abból egyegy demizsonnal a hátára vett, vonatra ült vele és

elment faluzni, visszatért egy kis liszttel, egy kis krumplival, egy kis babbal és a megélhetés kérdése néhány napra megoldást talált. De ma még ez sincs.

De miért mindez? Hiszen voltak a Hegyaljának már nehezebb napjai is, amikor a filoxera tönkretette és mégis feltámadt újra?! Mi az tehát, hogy az a Hegyalja, amelyik talpra tudott állani a szőlők kipusztulása után, ma nem képes a borkrizissel megbirkózni és összetett kézzel várja a véget, a teljes éhenhalást? Semmi egyéb, mint hogy elvesztette a fejét, a veszélyben nemhogy összegyűjtötte volna az erejét, hanem még jobban széjjelforgácsolta. Görcsösen ragaszkodik a multhoz, tradíciókat, jelszavakat hangoztat és nem tekint a jövőbe.

Pedig aki ismeri a Hegyalját és látta azt a rengeteg szőlőparlagot, amelyeknek nektárjáért valamikor szekereken döcögtek Lengyelországból, aki tudja, hogy a Hegyalján a fele sincs betelepítve azoknak a területeknek, amelyekben termelt vagy teremhetne a tokaji bor, annak önkéntelenül is arra kell gondolni, miképpen lehetséges az, hogy ma, amikor a kenyérharc idejét éljük, még senkisémm gondolt ezeknek a parlagon heverő területeknek a kihasználására. Szinte érthetetlen és megmagyarázhatatlan, hogy akkor, amikor egyes vidékek gazdagok lesznek és rengeteg pénzt tesznek zsebre gyümölcsből, akkor a Hegyalján, ahol a legjobb gyümölcs terem és ahol rengeteg olyan kihasználatlan terület van, mely egyenesen praedestinálva van a gyümölcstermelésre, nyomorogjanak az emberek és végső kétségbeesésükben már a jövőbe vetett reményt is elvesztették.

A karácsonyfagyertyácskák lángjában én egy szebb jövőt látok. A szeretetben élő és ujjászülett egy szívvvel és lélekkel, bámulatos szívóssággal dolgozó megelégedett hegyaljai népet. A legkülönbözőbb gyümölcsökkel betelepített hegyoldalakat s ezen gyümölcsöt feldolgozó telepeket! A világvárosok kirakataiban pedig a legkeresettebb hegyaljai gyümölcsképzítményeket. Látom, hogy a hegyaljai nép megtalálta önmagát, nem kapkod szalmaszál után, nem ragaszkodik a multhoz, hanem látom azt a megelégedett népet, mely a szeretet ünnepén, a karácsony szent estéjén megelégedetten ül szerettei körében és Istenben vetett hittel nézi a fel-fel lobbanó gyertyácskák lángját.

Hirdetések

kiadóhivatalunkban felvételnek.

259/1926. sz. Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület.

A Tokajhegyalja

folyó évi must termése.

Hivatalos adatok alapján összeállította:
Illésházy Endre egy. titkár.

	Község	Szőlő- terület kat. h.	Termett must Hl.	Holdan- kénti átlag
1	Bekecs	29	—	—
2	Bodroghalász	13	2	0.15
3	Bodrogkeresztur	144	273	1.85
4	Bodrogkisfalud	112	490	4.37
5	Bodrogolaszi	129	235	1.82
9	Bodrogzsadány	185	76	0.41
7	Erdőbénye	427	1045	2.45
8	Erdőhorváti	126	90	0.41
9	Golop	16	—	—
10	Károlyfalva	—	—	—
11	Legyesbénye	57	7	0.12
12	Mád	622	382	0.61
13	Mezőzombor	269	677	2.52
14	Monok	202	63	0.31
15	Olaszliszka	426	1500	3.51
16	Ond	76	—	—
17	Rátka	134	—	—
18	Sárospatak	530	615	1.16
19	Sátoraljaujely	433	1500	2.05
20	Szegi	137	310	2.26
21	Szegilong	40	94	2.35
22	Szerencs	42	69	1.64
23	Tállya	1092	1800	1.16
24	Tarcal	667	92	0.13
25	Tokaj	785	200	0.25
26	Tolcsva	811	3655	4.50
27	Vámosujfalu	85	280	3.30
28	Végardó	6	—	—
Összesen :		7898	13455	1 h. 70 l

Megjegyzések:

Ad. 3. Bodrogkereszturban legnagyobb termése Grosz Hermannénak volt, holdanként 8½ hekto.

Továbbá Kláber Mórnak holdanként 5 hekto 22% cukortartalommal.

Ad. 6. Bodrogzsadányban Lónyay Elemér hercegnek,

Ad. 5. Bodrogolasziban Goldstein Benőnek holdanként 5 hekto termése volt.

Ad. 7. Kláber Mórnak holdanként 5 hekto termése volt.

Ad. 12. Mádon 300 holdon egyáltalán semmi termés nem volt, ezzel szemben egyes szőlőkben,

igy a Wolf Lipótéban, az Egri káptalan szőlőjében holdanként átlag 5 hekto termés volt.

Ad. 13. Mezőzomboron az átlagos 2½ hektos terméssel szemben gr. Andrássy Gyulának 5.8, Borsay Miklós örökösének 5.6, Patay Józsefnek 5.2, Sommer Ignácnénak 4, báró Harkányinak 3.9 hektos termése volt.

Ad. 15. Olaszliszkan 194 holdon egyáltalán nem volt termés; dr. Juhász Attilánénak 12.5, Szepesi püspökségnek 11.5, Szepesi káptalannak 11.5 átlag termése volt holdanként.

Ad. 18. Sárospatakon a Jászóvári prépostságnak holdanként 10 hektos termése volt, ezzel szemben a szőlőhatár ¾ részén egyáltalán mi termés sem volt.

Ad. 19. Sátoraljaujhelyben mintegy 400 holdon semmi nem termett. Ezzel szemben dr. Prihoda László, Lehoczky Sándor, dr. Rosenthal Sándorné, Gottlieb Ernő, Deutsch Adolf, gróf Sztáray Sándor szőlőjében átlag 5 hektos termés volt.

Ad. 23. Tállyán 600 holdon termés egyáltalán nem volt; ezzel szemben Bálint Arthur, Csécskovics István, Dorozsnyák Gyuláné, dr. Fináczy Béla, báró Jungensfeld, Karcsay Valér, br. Maillot Nándor, Szirmay László szőlőjében átlag 6½ hekto must termett holdanként.

Ad. 24. Tarcalon a szőlőhatár legnagyobb részén termés egyáltalán nem volt. A kimutatott hozam csaknem kizárólag a korona birtokon és szőlészeti szakiskola szőlőjében termett.

Ad. 26. A község határában mintegy 200 holdon termés nem volt. A 4½ átlag termésnél több termés volt özv. Dessewffy Gézané, Adriányi Kálmán, Korona uradalom. dr. Tóth, Bekény Arthur, Fuchs Béla, Guttmann Ignácné szőlőjében átlag 15 hekto, báró Waldbott Kelemen szőlőjében átlag 12 hekto kat. holdanként.

Ad. 27. Vámosujfalu határában, szemben az átlag 3.30 hektos átlaggal, Grosz László szőlőjében 12 hektos átlag termés volt.

A must cukortartalma 18—23 között változott s egyes helyeken elérte a 25 fokot.

„FAGOL“

(védjegyzve)

VÉRTETÜ ELLEN legjobb

Használata egyszerű. — Kapható használati utasítással: **Behyna Testvérek** üzletében és **Hrabéczy Kálmán** drogériájában **Saujhely**.

100 gramm (1 deciliter) 12.500 K

4

1 kilogr. (1 liter) 100.000 K

Gyümölcsészeti rovat.

Rovatvezető: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

Az őszibarackfáról.

Irtta: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

IV. rész: Az őszibarackfa nevelése.

A magyar gyümölcs tömegtermesztéséről írt könyvében Czapáry Bertalan kertészeti igazgató a 113. lapon a következőket írja: „Olyan nagy területen mint pl. egy szoba, vagy legyen a terület egy hold, vagy legyen 10 hold, megássuk a talajt jó mélyen, közönséges ásási móddal; forgatni nem szükséges. Ha nagyobb a terület, akkor mélyen szántjuk és a felszínét elegyengetjük szekérodallal vagy tüskés boronával. Ezt a munkát karácsonyig okvetlenül el kell végezni. Mihelyt a terület el van egyengetve, azonnal 80 cm. sor és 60 cm. távolságban egymástól, 10 cm. mélyen ledugdosunk hegyével lefelé egy-egy szem keményhéjú mandulamagot. A talaj fizikai összetétele nem határoz. A magvak felett meg kell nyomkodni a földet.

Az ősszel elvetett mandula tavasszal kikél. A csemeték oly szépen fejlődnek, hogy augusztus végén, vagy szeptember elején az alvó szemzés idején, kivétel nélkül mindegyiket őszibarackkal beszemezhethetjük.

Szükséges, hogy a szemzőhajtásokat helyben találjuk, azért célszerű a termesztendő fajtákból anyafákat először beszerezni. A szemzést nyolc naponként kétszer-háromszor átvizsgáljuk és minden meg nem fogamzottat újból szemezzünk.

A jövő évben a kora tavasszal a szem felett 20 cm. hosszú csapot hagyva minden csemetét visszametszünk. A rőzsét felkötözzük csomóba, jó lesz fűteni.

Ha a szemek kihajtottak s már 20–30 cm. hosszúra nőttek, ezen hajtásokat a csapokhoz huzva függőleges állásban megkötjük raffiával s egyuttal a vadhajtásokat úgy a töről, mint a csapról tenyerünkkel ledörzsöljük. A kötözést többször át kell igazítani s a vadhajtásokat mindannyiszor leszedni.

Augusztusra kifejlődnek s megerősödnek oltványaink, amikor éles késsel töben simán lemetsszük a csapokat. (Kérem, kérem csakis késsel!! Sz-W.)

Ahol nem ered meg a szemzés, ott a vadat is kiássuk; egyébként minden nemes barackfa megmarad, kiritkítani nem kell, hanem csak a satnyákat eltávolítani.

A következő évben kapjuk rendes körülmé-

nyek között a termést azokról a fajtákról, amelyeket ajánlottam. (Lord Palmerston, Würtemberg király, Foster, Amsden, Early of all.) De ne hogy valakinek eszébe jusson e szép és egészséges fácskákhoz hozzányulni, hogy megmetssze őket! Isten őrizzen! Még az a fácska is, amely csak egy águ és nem több mint 40 cm. hosszú, olyan 5–7 barackot terem, hogy könnyű gyűl a szemünkbe bámulatunkban meg örömlünkben. Lehet, hogy jön rá oly kései fagy, mely minden eddigi fáradaimainkat egy éjjel tönkre teszi s learatja a termést még virágjában; azonban ha megmaradt a termés, abban teljes örömlünket fogjuk találni.

Még egy, esetleg két évig hagyjuk fácskáinkat e helyen. Elszáradt ágacskáikat éles késsel leszedjük; a talajt kapálás által tisztán tartjuk, ősszel pedig mélyen kapáljuk vagy felássuk.

Három évnél tovább nem hagyjuk e fácskákat, hanem kiássuk és tüzelőnek használjuk el. Négy évig szolgál a föld e célra: ősszel elvetjük a mandulamagot és azt az első évben beszemezzük, a második évben kifejlődik a nemes őszibarackfa, a harmadik évben és a negyedikben terem.

Ha már most ezen termesztési móddal akarunk évenként termést nyerni folytonosan, akkor valamennyi területen minden évben megesszük a telepítést.

Én okvetlenül megakarom kísérni Czapáry ezen módszerét, de már előre jelzem, hogy hive vagyok a helyes metszésnek, amellyel az őszibarack életét és terméshozamát sok éven keresztül biztosíthatónak vélem.

Most még a magvetésről szeretnék szólni: A keserű mandula legkönnyebben kel ki tavasszal, az őszibarackmag sokkal nehezebben, néha csak a második esztendőben. Legjobb a vad vagy félvad aprószemű őszibarack magjait felhasználni, két éves magot sohse használjunk. Célszerű a magokat rögtön husuk eltávolítása után nyirkos homok közé rétegezni és csak tavasszal a kórógyó kérke eltávolítása után ültetjük állandó helyükre, ahol többnyire ugyanaz esztendőben végezhetjük az alvó szemzést. Az őszibarack alanyt legjobb később, augusztus második felében vagy szeptember elején beszemezni, mikor az alanyban a nedvkeringés már lassabb. Kis faiskolámban mindég utoljára hagyom. A mandula alanyokat jobb előbb beszemezni, még az almafélék előtt. Minden tapasztaltabb kertész vagy vincellér néhány próba útján meggyőződhetik arról, hogy mikor van ennek legjobb ideje, azaz mint mondani szokták, „mikor adja fel jól a héjját.”

(Folytatjuk.)

Panaszrovat.

Ily címen, más szaklapok mintájára, új rovatot nyitunk a „Zempléni Gazdában“, oly céllal, hogy abban minden olvasónk sérelmesnek, vagy hibásnak talált közéleti tényeket, hatósági intézkedéseket, — közállapotaink hibáit, vagy fogyatékoságait elpanaszolhassa. Kikötjük azonban, hogy ezen panaszok közérdekűek, politikamentesek és illő hanguak legyenek.

Szerkesztőség

Miért nincs a vámhivatal a városban ?

A Zempléni Ujságból vesszük át a következő panaszos levelet, mely annál is inkább szolgálja a vármegye mezőgazdasági köreinek érdekeit, mert Sátoraljaujhely a vámkezelés szempontjából is az egész megye központjaként szerepel.

„Nem tudjuk, pedig már régen hitegetnek azzal, a vámhivatal hogy helyet kap a pósthivatal épületében. És ez volna érdeke a közönségnek és a hivatalnak is.

Mégis csak különös állapot, hogy amikor a vámkezelés alá eső csomagokat behozzák először a postára, azután itt értesítik, a csomagok kikerülnek az állomáson levő hivatalba s oda kell érte fáradni a publikumnak.

Ott aztán megtörténik, hogy a vámhivatal személyzete más helyen lévén elfoglalva, az áruját kereső közönség egy óráig is elácsolog. Nem volna-e helyesebb a hivatalt haladéktalanul a postán elhelyezni, a vámkezelési órákat pontosan meghatározni s a postacsomagok vámkezelésére rendelt időn ott is lennének az alkalmazottak.

Vasuti áruk kezelésére ismét a napnak más órái állapíthatnának meg.

Csak akarni kell s megszűnik a közönség ácsorgása és időpazarlása“.

Gazdasági szemle.

A jövedelem- és vagyonadó valamint az ált. kereseti adó megrögzítése felől rendelkezik a 164.000 sz. p. ü. min. rendelet. Az utóbbi években oly óriási munkát és időpazarlást okozott ezen adóknak évről-évre való kivetése, amely nem állott arányban az elért adóbevétellel. Most a mi

niszter elrendelte, hogy mindazoknak, kiknek jövedelme az 5000 aranykoronát, vagyonuk a 125.000 aranykoronát meg nem haladta, az 1926. évre jogerősen kivetett kereseti, jövedelem- és vagyonadó minden újabb kivetés mellőzésével 1927-ben is ugyanazon összegben kell fizetniök. Akinek anyagi viszonyai rosszabbodtak az szabályszerű új vallo- más mellett 1927. év január hó 31-ig kérheti adójának mérsékeltebb összegben való új kivetését, de viszont fordított esetben ugyanígy járhat el a kincstár is.

Évről-évre való bevallás és kivetés csak a nagyobb jövedelmű ill. vagyonu honpolgároknál fog történni, ami nagy könnyítést jelent az adó hivatalok részére és lehetővé teszi az alaposabb munkát, amit eddig ugyanis nélkülöztünk.

A magunk részéről ezen intézkedésben az első lépést látjuk e gyűlölt adónem megszüntetése, ill. annak fix adóvá való átváltoztatása iránt.

Könyvismertetés. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület „Magyarország állattenyésztése“ címmel egy 4 kötetes, magyar, német és francia nyelvű, képekkel gazdagon illusztrált könyvet adott állattenyésztésünk külföldi propagálása és ezen felül oly célból, hogy állattenyésztésünket a külföldön is ismertesse és rámutasson a megbízható tenyésztési helyekre, beszerzési forrásokra.

Egyes kötet ára 75.000 korona, megrendelhető a Patria nyomdában Budapest, IX., Üllői ut 25.

„Köztelek Zsebnaptár“ 1927. Szilassy Zoltán, az OMGE. ny. igazgatója és Buday Barna, az OMGE. igazgatója szerkesztésében most hagyta el a sajtót a „Köztelek Zsebnaptár“ 1927. évi harmincharmadik kiadása. Az idej kiadás változatlanul közli a jól bevált naptári és feljegyzési részen kívül mindazokat a kimutatásokat, adatokat és utbaigazításokat, amelyekre a mindennapi gyakorlati életben szükség lehet, ezenkívül azonban a legfontosabb időszerű gazdasági kérdésekben is alapos és megbízható tájékoztatással szolgál a gazdaközönségnek. A gyakorlati gazdáknek nélkülözhetetlen ez a zsebnaptár, amelynek ára bérmentes küldéssel 50.000 korona. Megrendelhető a „Patria“ könyvkereskedésében. (Budapest, IX., Üllői ut 25)

Dió férgesedése. A dió férgesedését egy kis ormányos bogár (Balaminus nucum) okozza, amelynek nősténye a még zsenge, lágy héju diót meglyukasztja és petéjét belerakja. Védekezni ellene a hulló diók összeszedésével, elégetésével és úgy lehet, hogy május hó végétől kezdve augusztusig időközönként és minél gyakrabban meg kell rázni a fát s a lehulló bogarakat a férges, lehulló gyü-

mölcscsel együtt összegyűjtve, megsemmisítjük. E munkát a kora reggeli órákban, amíg a bogarak dermedten szunnyadnak és borult időben kell végezni, mert verőfényes nappal rázásra a bogarak szárnyra kelve tovarepülnek. A leszedett dió férges volta ellen tenni semmit se lehet. — (Mezőgazd. Ujság.

A sikeres méhészkedés feltételei, módja és eszközei. Irta Héjas Endre, az Országos Magyar Méhészegyesület alelnöke; 448 oldal, 445 képpel és szövegközi ábrával. Kiadja az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Pátria-nyomda R-T. Budapest, IX., Üllői ut 25). Bolti ára fűzve 20 P.

Szerző célja az volt, hogy olyan munkát adjon a méhészkedni óhajtó nagyközönség kezébe, amelyből a kezdő játszva sajátíthatja el az ehhez a kedves és hasznos foglalkozáshoz szükséges alapismereteket, a haladó méhész pedig, mint a mai ismeretek alapján álló összefoglaló munkát szintén haszonnal forgathat. Függelékében egy kis méhészeti meteorológiát is ad, a legfontosabb műszerek ismertetésével, valamint a legszükségesebb teendők összefoglalását hónapok szerinti sorrendben.

A ZEMPLÉNI GAZDA

HIRDETÉSI DIJAI.

Általában: egy cm. 500 kor.

Egy egész oldal	400 ☐ cm.	200.000
Egy fél „	200 ☐ cm.	100.000
Egy negyed „	100 ☐ cm.	50.000
Egy nyolcad „	50 ☐ cm.	25.000
Egy tizenhatod „	25 ☐ cm.	14.000

Keskeny, szalaghirdetés legfőlebb

3 × 23 = 69 cm. à 500 kor. 35.000

Állandó, legalább *hatszor* egymásután feladott hirdetéseknel **30% engedmény.**

Tenyészcélra tisztavérű, idei, fejlett

Roueni kacsák

eladók.

A budapesti nemzetközi kiállításon idei tenyésztésünkből 3 pár I, II. ill. III. díjat nyert.

Ezen vadkacsaszinű faj hizékony, gyorsfejlődésű, egészséges, edzett.

Gácsérok és tojók kaphatók darabonként 150.000 K. árban.

báró Waldbott Frigyesné baromfitelepe
Sátoraljaujhely — postafiók 11.

Bodrogközi gazdaságok figyelmébe!

A Vajdácaska és Alsóberecki közelében fekvő bodrogmenti erdőben

különböző méretű, kemény

gazdasági műfa

eladó: tölgyfagerendák 6—10 m. hosszban, mindennemű bognárfa tölgyből és szilből, hengernek, oszlopnak, kapufélfának szekéragasnak, kutágasnak, szántálpnak, kerékagynak stb. alkalmas tölgy- és szil rönkök.

Állandó tűzifa eladás

Szekérnyi rakásokba rendezett kiadós galyfa nagyobb mennyiségben, jutányos árban.

A műfa a helyszínén az urad. erdőőrök közbenjöttével megtekinthető és darabonként eladó.

Levélbeli megkeresések:

dr. báró Waldbott Frigyes

erdőgondnoksága

Sátoraljaujhely — postafiók 11.

Importált YORKSHIRE TÖRZSKAN

és leszármazottai

ELADÓK.

Báró Maillot Nándor uradalma Zállya.

Báró MAILLOT NÁNDOR kertészetében

T Á L L Y Á N

Amerikai, Olasz és Remontant szegfűk

Asparagus sprengeri

Cyclamen és egyéb cserepes virágok

Pelargonía, salvia dugványok

Virágmagvak

alacsony és magas törzsű

R Ó Z S A O L T V Á N Y O K

mindenkor kaphatók és előjegyezhetők.

66—67

Felelős kiadó: Illésházi En're ügyv. titkár.

Traktor-petroleum**Traktor-olajok**

nemkülönb

BENZIN, GÁZOLAJ, KENŐ- és HENGEROLAJOK, KOCSIKENŐCS

legolcsóbb bevásárlási forrása:

Magyar Fanto Művek Részvénytársaság

12

Sátoraljaujhelyi gyára.**Fő birtokosok, gazdák és szőlőbirtokosok
figyelembe!****Bőtermést ér el! Vagyonát növeli!****ha szuperfoszfáttal trágyáz!**

Kapható waggontételben eredeti gyári árban

**„Szuperfoszfát“ Műtrágyaterjesztő
és Értékesítő R.-t. Budapest**

Zemplénavarmegyei képviselőjénél:

FRÖHLINGER MIKLÓS cégnél**Sátoraljaujhely Petőfi utca 8. sz.**Ugyanott műtrágya bármily kis mennyiségben
68 is kapható.**Elsőrangú, kézzelvarrott lószerszámokat
koosi- és igáslóra készít****KOVACS PÁL szijgyártó****Sátoraljaujhely, Rákóczi-tér 12.**Több nagy gazdaságnak évek óta szállítója.
Minden javítást pontosan eszközöl.

16

SZABÓ SÁNDOR úri szabósága**Sátoraljaujhely, Kazinczy-utca.**

Garantált eredeti angolszövetek nagy raktára. —

Specialista: bricseszekben, lovaglónadrágokban

és gazdasz-öltönyökben.

3

Weisz Benő**női szabósága****Sátoraljaujhely Petőfi utca 5.**Specialista sport, lovaglóruhák,
costümök és utazóbundák
készítésében.Állandó nagy választék *G. A. Badenoch*
London szövet-gyártmányában

74

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ALAPITTATOTT 1857.

SÁTORALJAUJHELYI FŐÜGYNÖKSÉGE**FŐ UTCA 12. (VOLT VADÁSZKÜRT EPÜLET)**

Elfogad: Tűz, Betörés, Élet, Szállitmány, Jég, Géptörés biztosításokat

KÉPVISELET MINDEN KÖZSÉGBEN.

„FORD“ személy és teher-autók, Fordson-traktorok
 autor. képvisellete, nagy alkat-
 rész-raktár és javító-műhely **Szilágyi és Diskant** gépgyár
 Miskolc

Néhány fajtisza, fiatal
**Rhode-Island-
 kakas**

kiállítási példányok ivadécai
 e l a d ó k

dr. báró Waldbott Frigyes
 gazdaságában

Sátoraljauhely — Postafiók 11.

A Rhode-Island faj az amerikai baromfi-
 tenyésztésnek egyik újabb produktuma, egy-
 formán jó tojáshozamra és husra. Szép vö-
 rösbarna színénél fogva is kiválóan alkalmas
 a nazai parlagi tyukok fölnemesítésére.

72

**Olcsóbb lett
 a Férfi ruha**

Békebeli minőségű:

Férfi ruhák
Téli kabátok
Bundák
Bőrkabátok
Gyermek-ruhák és
téli kabátok

legnagyobb választékban

legolcsóbb árakban

Szántó Mór és Zsa
Utódánál

73

Sátoraljauhely, Fő ucca

BLUMENFELD JENŐ

KÉZMŰ ES DIVATÁRÚ NAGYKERESKEDŐ

SÁTORALJAUJHELY.

Mindennemü kézműárú, vásznak,
 chiffonok, férfi- és női k e l m é k.

Rövidáru üzletében:

keztyük, ingek, harisnyák,
 férfi- és női divatujdonságok.

Angol férfi szövetekből állandóan nagy raktár!

Van szerencsénk becses vevőinket
 tisztelettel értesíteni, hogy

57

szücs-üzletünket

a Kossuth Lajos uccából

Petőfi ucca 1. sz. alá a pénzügyi palotával szemben
 (Órbán Béláné-féle helyiségbe) helyeztük át.
 Kérjük a m. t. közönség további támogatását
 s vagyunk teljes tisztelettel

BUTELLA TESTVÉREK szücsök

A Zemplénavarm. Gazdasági Egyesület
 irodahelyisége:

Vármegyeháza III udvar, az emeleten.

Uradalmak, Földbirtokosok és Erdőhivatalok figyelmébe!

Írógéppapírok 26	Íróollak (Angol)	Rajzpapírok	ivekben és tekercsekben
Írógépszallagok	Írópapírok	Másolópapírok	" " "
Írógépgummik	Fogalmazópapír	Miliméterpapírok	" " "
Írógép-indigópapírok	Kereskedelmi levélpapírok	Miliméter másolópapír	" " "
	Borítékok	Másolóvásznak	tekercsekben és méterenként

továbbá irodafelszerelések és üzleti könyvek meglepő olcsó árakért kaphatók.

Nyomdai és könyvkötészeti munkák - **Az olcsó levélpapír vásár még tart!**

Szabó Pál könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Saujhely. Tel. 126

G á z z a l

legbiztosabban pusztíthatjuk

a patkányt, hörcsögöt, ürget.

Az irtás módja egyszerű. A gázpatront meggyújtjuk, csőbe behelyezzük s a gáz hamarosan s biztosan kiöli a

kártékony állatokat.

Két munkás egy egy nap alatt 10-12 holdon elpusztít minden kártevő állatot.

**Istállókban,
magtárakban is veszély
nélkül alkalmazható.**

Gázfejlesztő cső és patronok gyári áron kaphatók

V É B E R G É Z A

gyógyszertárban

TISZALÚCON.

49

M O T O R F Ū R É S Z E K

4-8 lóerős nagyságban, 700 m/m fűrészlappal, könnyű szállító szerkezeten, a legmodernebb kivitelben kaphatók.

Részletfizetési kedvezmény.

Árajánlattal szívesen szolgál

Fehér Miklós Gépgyár R. Z.

Budapest, Váci-ut 80.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V. Alkotmány-u. 29.

Telefonszám :
73-86.

Sürgőnycim :
Mezőgazdák Budapest.

A magyar gazdatársadalom legrégebb kereskedelmi szerve, melynek útján **LEGGYORSABBAN, LEGJUTÁNYOSABBAN** beszerezhető minden mezőgazdasági üzemanyag, gép, vasáru, textilnemű, szőlő- és gyümölcs védekező anyag, vetőmag, kertgazdasági cikkek, műtrágya, szén és közvetítésével értékesíthető mindennemű mezőgazdasági termény.

FOLYÓSIT GABONAELOLEGEKET.

51

Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület
OFB. 4697/1921. számú végzésével engedélyezett

hattósági ellenőrzés mellett közveit: Föld- és szőlőbirtok, legelők, erdők és telkek VÉTELÉT és ELADÁSÁT

Sátoraljaujhely, Vármegyeház

INGATLAN FORGALMI IRODÁJA

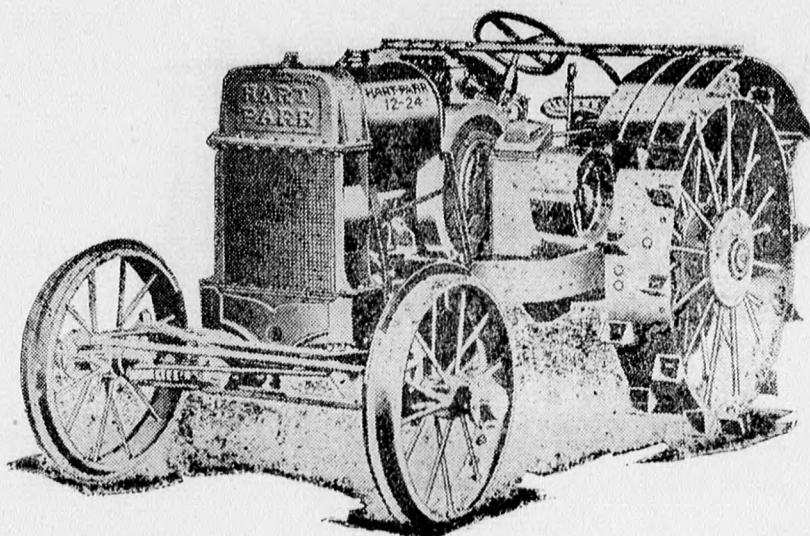
HART-PARR

24 és 30 lóerős
petroleumtraktorok.

Valóságos mezőgazdasági traktorok

Motoriuk nem automotor

Masszív kivitel
Kéthengeres fekvőmotor
Alacsony fordulatszám
Hosszu élettartam
Minden rész könnyen
hozzáférhető
NAGY teljesítmény —
Gazdaságos fogyasztás.

Szántás : 3 vasu amerikai traktorekével

Cséplés : 48"—54"—60" dobszélességű cséplővel

Vontatás : Száraz uton 100—150 métermázsa

Sulya : 24 HP traktor 1850 kg., 30 HP traktor 2400 kg.

Jól szántani, olcsón csépelni csak Hart-Parr traktorral lehet.

Árajánlattal és ismertetéssel szívesen szolgál a vezérképviselőt:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R. T.

BUDAPEST, VÁCI-UT 80,